Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
YVESE BOTA
přednesené dne 8. září 2016 [1]

Věc C-339/15

Openbaar Ministerie
proti
Lucu Vanderborghtovi

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (soud prvního stupně v Bruselu, Belgie)]

„Řízení o předběžné otázce — Vnitrostátní právní předpisy zakazující poskytovatelům zubní péče reklamu určenou široké veřejnosti na jimi poskytované služby — Vnitrostátní právní předpisy stanovící požadavky na diskrétnost, které musí splňovat vývěsní štít ordinace zubního lékaře — Slučitelnost — Články 49 a 56 SFEU — Svoboda usazování — Volný pohyb služeb — Existence mezinárodního prvku — Omezení — Ochrana veřejného zdraví — Proporcionalita — Směrnice 2000/31/ES — Elektronický obchod — Oblast působnosti — Článek 3 odst. 3 — Vyloučení vnitrostátních právních předpisů týkajících se zdravotní nezávadnosti — Článek 3 odst. 8 — Vyloučení vnitrostátních právních předpisů upravujících regulovaná povolání — Směrnice 2005/29/ES — Nekalé obchodní praktiky — Článek 3 odst. 1 — Ustanovení o vnitřním trhu — Použitelnost právního režimu členského státu, v němž je usazen poskytovatel — Článek 8 — Omezení volného pohybu služeb informační společnosti za účelem zajištění dodržování profesních předpisů“

I – Úvod

1. Projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce poskytuje Soudnímu dvoru příležitost, aby se opětovně vyjádřil ke slučitelnosti belgických právních předpisů, které upravují velmi striktním způsobem reklamu v oblasti zubní péče, a to jak z hlediska primárního práva, zejména pravidel týkajících se svobody usazování a volného pohybu služeb, tak z hlediska sekundárního práva, které se použije na nekalé obchodní praktiky a elektronický obchod.

2. Soudní dvůr se totiž ke slučitelnosti některých ustanovení této právní úpravy z hlediska pravidel hospodářské soutěže, která zakazují kartelové dohody a jednání ve vzájemné shodě mezi podniky, již vyjádřil ve svém rozsudku Doulamis ze dne 13. března 2008 [2].

3. Základem projednávané věci je trestní stíhání, které bylo v Belgii zahájeno proti Lucu Vanderborghtovi, praktickému zubnímu lékaři, jemuž se klade za vinu, že v období mezi 1. březnem 2003 a 24. lednem 2014 v rozporu s belgickými právními předpisy uváděl reklamu na jím poskytovanou zubní péči.

1 — Původní jazyk: francouzština.

2 — C-446/05, EU:C:2008:157. V tomto rozsudku Soudní dvůr rozhodl, že článek 81 ES (který nyní odpovídá článku 101 SFEU) nebrání belgickým právním předpisům, které zakazují poskytovatelům zubní péče, aby při samostatném výkonu praxe nebo v rámci zubní ordinace využívaly jakoukoliv reklamu v oblasti zubní péče, jelikož takové právní předpisy nespadají pod žádný případ uplatnění článku 10 ES (který nyní odpovídá čl. 4 odst. 3 SEU) ve spojení s článkem 81 ES (bod 21).

4. Článek 8d Koninklijk besluit houdende reglement op de beoefening der tandheelkunde (královská vyhláška o výkonu zubní praxe) ze dne 1. června 1934 [3], ve znění účinném v době rozhodné z hlediska skutkového stavu v původním řízení [4], totiž podrobným způsobem upravuje požadavky na diskrétnost, které se uplatní vůči poskytovatelům zubní péče, pokud umísťují při vstupu do budovy, v níž provozují zubní praxi, tabulku nebo nápis, a to za účelem ochrany důstojnosti povolání.

5. Toto ustanovení uvádí následující:

„K informování veřejnosti smí být na budově, v níž kvalifikovaná osoba provozuje zubní praxi […], umístěn pouze nápis nebo tabulka malých rozměrů a nenápadného vzhledu, nesoucí jméno lékaře, případně i jeho zákonnou kvalifikaci, ordinační dny a hodiny, název podniku nebo zařízení poskytujícího péči, v jehož rámci vykonává svou profesní činnost; smí na ní být uvedena i stomatologická specializace vykonávaná tímto zubním lékařem: operativní stomatologie, protetická stomatologie, ortodoncie, stomatochirurgie.

[…]“

6. V projednávané věci je L. Vanderborghtovi kladeno za vinu, že umístil při vstupu do své ordinace veřejnosti určený reklamní panel, jehož rozměry a vzhled nebyly slučitelné s diskrétností. Na reklamním panelu byly zobrazeny 3 obličeje, každý z nich o rozměrech 47 centimetrů na výšku a 75 centimetrů na šířku, na kterých bylo uvedeno jméno lékaře, jeho kvalifikace jako zubního lékaře, jakož i internetové stránky a telefonický kontakt ordinace zubního lékaře.

7. Článek 1 Wet bettreffende de publiciteit inzake tandverzorging (zákon o reklamě v oblasti zubní péče) ze dne 15. dubna 1958 [5] ve znění účinném v době rozhodné z hlediska skutkového stavu v původním řízení [6] zakazuje poskytovatelům zubní péče, aby při samostatném výkonu praxe nebo v rámci zubní ordinace využívali přímo nebo nepřímo jakoukoliv reklamu na jimi poskytované služby určenou široké veřejnosti.

8. Toto ustanovení zní:

„Nikdo nemůže využívat přímo, nebo nepřímo jakoukoli reklamu za účelem léčení chorob, poruch nebo anomálií ústní dutiny nebo zubů osobou kvalifikovanou nebo nekvalifikovanou, v Belgii nebo v zahraničí, zejména prostřednictvím výloh nebo vývěsních štítů, nápisů nebo tabulek způsobilých uvést v omyl ohledně legality inzerované činnosti, prospektů, oběžníků, letáků a brožur, v tisku, vysílání a v kině […]“

9. V projednávané věci je L. Vanderborghtovi kladeno za vinu, že v místním tisku uveřejnil reklamní sdělení a na svých internetových stránkách propagoval své odborné dovednosti v oblasti zubní péče, přičemž za tím účelem využíval fotografií „před a po [zákroku]“, jakož i výpovědí pacientů poukazujících na rozdíl poskytované péče oproti ošetření jinými zubními lékaři.

3 — *Belgisch Staatsblad*, 7. června 1934, s. 3220.

4 — Dále jen „královská vyhláška z roku 1934“.

5 — *Belgisch Staatsblad*, 5. května 1958, s. 3542.

6 — Dále jen „zákon z roku 1958“.

10. V dané věci si Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (soud prvního stupně v Bruselu, Belgie), rozhodující v trestní věci, klade otázku ohledně slučitelnosti ustanovení, na nichž je trestní stíhání založeno, s pravidly unijního práva, která se týkají zaprvé nekalých obchodních praktik a jsou upravena ve směrnici 2005/29/ES[7], zadruhé elektronického obchodu a jsou obsažena ve směrnici 2000/31/ES[8] a zatřetí svobody usazování a volného pohybu služeb, které jsou zakotveny v článcích 49 a 56 SFEU.

11. V tomto stanovisku předně poukáži na to, že právní předpisy dotčené ve věci v původním řízení nespadají do oblasti působnosti směrnice o nekalých obchodních praktikách z důvodu omezení, která unijní normotvůrce výslovně stanovil v čl. 3 odst. 3 a 8 této směrnice.

12. Naproti tomu uvedu, že taková vnitrostátní právní úprava, jako je úprava stanovená článkem 1 zákona z roku 1958, která zakazuje veškerou reklamu na poskytování zubní péče na internetu, spadá do oblasti působnosti směrnice o elektronickém obchodu. Objasním však, že s ohledem na čl. 3 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 tato směrnice zjevně této právní úpravě nebrání, neboť jejím cílem je zajistit dodržování pravidel regulovaného povolání a použije se na poskytovatele, který je usazen na vnitrostátním území.

13. Konečně posoudím slučitelnost uvedené právní úpravy z hlediska článků 49 a 56 SFEU upravujících svobodu usazování a volný pohyb služeb. Zaprvé vysvětlím, že spor v původním řízení obsahuje mezinárodní prvek, neboť reklama, která je dotyčnému vytýkána, byla uveřejněna na internetu, který je prostředkem určeným pro neomezené šíření informací a umožňuje oslovit veřejnost v jiném členském státě, než ve kterém je dotyčná osoba usazena, a tedy i přilákat pacienty nacházející se v tomto jiném členském státě.

14. Zadruhé uvedu důvody, proč je zákaz veškeré reklamy v oblasti zubní péče určené široké veřejnosti omezením volného pohybu služeb, přičemž využiji hlavních úvah, které jsem podpůrně uvedl v rámci svého stanoviska ve věci Doulamis (C-446/05, EU:C:2007:701). Vysvětlím, v čem je podle mne toto omezení odůvodněno ochranou veřejného zdraví, pokud vnitrostátní předpisy dotčené ve věci v původním řízení v důsledku nezakazují poskytovateli zubní péče prosté uvedení, nezatraktivňujícím nebo nepodněcujícím způsobem, v telefonním seznamu nebo ostatních veřejně přístupných informačních prostředcích, údajů, které umožňují dozvědět se o jeho existenci jakožto odborníka.

II – **Předběžné otázky**

15. V rámci jím projednávaného sporu se Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (soud prvního stupně v Bruselu) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí být směrnice [o nekalých obchodních praktikách] vykládána v tom smyslu, že brání vnitrostátnímu právnímu předpisu, jako je článek 1 zákona [z roku] 1958 […], který zcela zakazuje veškerou reklamu na péči o dutinu ústní a zubní péči, bez ohledu na jejího původce?

2) Musí být zákaz reklamy na péči o dutinu ústní a zubní péči považován za ‚pravidlo týkající se zdravotní nezávadnosti a bezpečnosti produktů' ve smyslu čl. 3 odst. 3 směrnice [o nekalých obchodních praktikách]?

7 — Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS o klamavé reklamě, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních praktikách) (Úř. věst. 2005, L 149, s. 22).

8 — Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu") (Úř. věst. 2000, L 178, s. 1; Zvl. vyd. 13/25, s. 399).

3) Musí být směrnice [o nekalých obchodních praktikách] vykládána v tom smyslu, že brání vnitrostátnímu ustanovení, jako je článek 8d královské vyhlášky [z roku] 1934 […], které upravuje požadavky na diskrétnost, které musí splňovat vývěsní štít ordinace zubního lékaře určený široké veřejnosti?

4) Musí být směrnice [o elektronickém obchodu] vykládána v tom smyslu, že brání vnitrostátnímu právnímu předpisu, jako je článek 1 zákona [z roku] 1958 […], který zcela zakazuje veškerou reklamu na péči o ústní dutinu a zubní péči, bez ohledu na jejího původce, včetně elektronické reklamy (webové stránky)?

5) Jak je třeba vykládat pojem ‚služby informační společnosti', definovaný v čl. 2 písm. a) směrnice [o elektronickém obchodu], který odkazuje na čl. 1 odst. 2 směrnice 98/34/ES[9], ve znění směrnice 98/48/ES [Evropského parlamentu a Rady ze dne 20. července 1998[10]]?

6) Musí být články 49 a 56 SFEU vykládány v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je úprava dotčená ve věci v původním řízení, která za účelem ochrany veřejného zdraví ukládá úplný zákaz reklamy na zubní péči?"

III – **Unijní právní rámec**

A – *Směrnice o nekalých obchodních praktikách*

16. Body 6, 8 a 9 odůvodnění směrnice o nekalých obchodních praktikách znějí:

„(6) Tato směrnice […] sbližuje právní předpisy členských států o nekalých obchodních praktikách včetně klamavé reklamy, jež přímo poškozují ekonomické zájmy spotřebitelů, a tím nepřímo poškozují ekonomické zájmy oprávněných soutěžitelů […]

[…]

(8) Tato směrnice přímo chrání ekonomické zájmy spotřebitele před nekalými obchodními praktikami vůči spotřebitelům […]

(9) Touto směrnicí [r]ovněž […] nejsou dotčena pravidla Společenství a vnitrostátní pravidla […] zdravotní nezávadnosti a bezpečnosti produktů […] Členské státy tak budou moci zachovat nebo zavést omezení a zákazy obchodních praktik z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti spotřebitelů na svém území bez ohledu na sídlo obchodníka, například ve vztahu k alkoholu, tabáku nebo léčivům […]"

17. Podle článku 1 této směrnice je jejím účelem „přispět k řádnému fungování vnitřního trhu a dosáhnout vysoké úrovně ochrany spotřebitele sblížením právních a správních předpisů členských států týkajících se nekalých obchodních praktik, které poškozují ekonomické zájmy spotřebitelů".

18. Článek 2 písm. d) uvedené směrnice definuje „obchodní praktiky" jako „jednání, opomenutí, chování nebo prohlášení, obchodní komunikace, *včetně reklamy* a uvedení na trh ze strany obchodníka přímo související s propagací, prodejem nebo dodáním produktu spotřebiteli"[11].

9 — Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů (Úř. věst. 1998, L 204, s. 37; Zvl. vyd. 13/20, s. 337).

10 — Úř. věst. 1998, L 217, s. 18; Zvl. vyd. 13/21, s. 8.

11 — Kurziva provedena autorem stanoviska.

19. Článek 3 směrnice o nekalých obchodních praktikách, který vymezuje oblast působnosti této směrnice, stanoví:

„1. Tato směrnice se vztahuje na nekalé obchodní praktiky vůči spotřebitelům, jak je stanoveno v článku 5, před obchodní transakcí týkající se produktu, v jejím průběhu a po ní.

[…]

3. Touto směrnicí nejsou dotčena pravidla Společenství ani vnitrostátní pravidla týkající se zdravotní nezávadnosti a bezpečnosti produktů.

[…]

8. Touto směrnicí nejsou dotčeny žádné podmínky pro usazování nebo režimy vydávání osvědčení ani deontologické kodexy chování nebo jiná zvláštní pravidla, která se vztahují na regulované profese v zájmu udržování vysokých profesních standardů osobami vykonávajícími tyto profese a které mohou členské státy v souladu s právem Společenství osobám vykonávajícím tyto profese uložit.

[…]“

20. Podle čl. 5 odst. 2 této směrnice je obchodní praktika nekalá, pokud je v rozporu s požadavky náležité profesionální péče a podstatně narušuje nebo je schopna podstatně narušit ekonomické chování průměrného spotřebitele, který je jejímu působení vystaven nebo kterému je určena, nebo průměrného člena skupiny, pokud se obchodní praktika zaměřuje na určitou skupinu spotřebitelů, ve vztahu k danému produktu.

B – *Směrnice o elektronickém obchodu*

21. Body 7, 17, 18, 22, 32 a 33 odůvodnění směrnice o elektronickém obchodu znějí:

„(7) Pro zaručení právní jistoty a důvěry spotřebitelů je vhodné, aby tato směrnice stanovila jasný obecný rámec pro řešení některých právních aspektů elektronického obchodu na vnitřním trhu.

[…]

(17) […] definice [služeb informační společnosti] zahrnuje všechny služby běžně poskytované na dálku za úhradu na individuální žádost příjemce služeb prostřednictvím elektronických přístrojů pro zpracování (včetně digitální komprese) a ukládání dat […]

(18) Služby informační společnosti zahrnují širokou škálu hospodářských činností, které probíhají on-line […] [N]eomezují [se] výhradně na služby umožňující uzavírání smluv on-line, ale vztahují se rovněž, pokud jde o hospodářskou činnost, na služby, které nehradí ti, kdo je přijímají, jako např. služby poskytující informace on-line nebo obchodní sdělení […]

[…]

(22) Dohled nad službami informační společnosti probíhá na místě původu činnosti, aby byla zajištěna účinná ochrana cílů obecného zájmu […] Aby bylo možno účinně zajistit volný pohyb služeb a právní jistotu pro poskytovatele a příjemce, měly by být služby informační společnosti v zásadě podřízeny právní úpravě členského státu, v němž je poskytovatel usazen.

[…]

(32) S cílem odstranit překážky rozvoje přeshraničních služeb ve Společenství, které mohou na internetu nabízet příslušníci regulovaných povolání, je nezbytné na úrovni Společenství zajistit dodržování právních předpisů upravujících výkon povolání, zejména předpisů na ochranu spotřebitelů nebo veřejného zdraví […]

(33) Tato směrnice doplňuje právo Společenství a vnitrostátní právo pro regulovaná povolání, přičemž zachovává souvislý rámec předpisů použitelných pro tuto oblast.“

22. Podle čl. 1 odst. 1 směrnice o elektronickém obchodu je jejím cílem „přispět k řádnému fungování vnitřního trhu tím, že zajistí volný pohyb služeb informační společnosti mezi členskými státy“.

23. Podle čl. 1 odst. 2 uvedené směrnice […] „dbá tato směrnice o sblížení některých vnitrostátních ustanovení platných pro služby informační společnosti, která se týkají vnitřního trhu, usazování poskytovatelů služeb, obchodních sdělení, elektronických smluv, odpovědnosti zprostředkovatelů, kodexů chování, mimosoudního urovnávání sporů, soudních postupů a spolupráce mezi členskými státy“.

24. Článek 2 písm. a) uvedené směrnice definuje „služby informační společnosti“ s odkazem na čl. 1 bod 2 směrnice 98/34, ve znění pozdějších předpisů, který se vztahuje na „každ[ou] služb[u] poskytovan[ou] zpravidla za úplatu, na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služeb“.

25. Článek 2 písm. f) směrnice o elektronickém obchodu definuje „obchodní sdělení“ jako „všechny formy sdělení určeného k přímé či nepřímé podpoře zboží či služeb nebo obrazu podniku, organizace nebo osoby, která je činná v oblasti obchodu, průmyslu, řemesel nebo vykonává regulované povolání“.

26. Článek 2 písm. h) této směrnice, definující „koordinovanou oblast“, zní:

„ ‚koordinovanou oblastí‘ [se rozumí]: požadavky stanovené právními řády členských států pro poskytovatele služeb informační společnosti nebo pro služby informační společnosti, bez ohledu na to, zda mají obecnou povahu či zda byly pro ně zvláště určené.

i) koordinovaná oblast souvisí s požadavky, které má poskytovatel služeb plnit a které se týkají:

— přístupu k činnosti služby informační společnosti, např. požadavky na kvalifikaci, povolení nebo oznámení,

— výkonu činnosti služby informační společnosti, např. požadavky na chování poskytovatele služby, kvalitu nebo obsah služby včetně požadavků na reklamu a smlouvy nebo na odpovědnost poskytovatele služby.

[…]“

27. Článek 3 uvedené směrnice stanoví:

„1. Každý členský stát dbá, aby služby informační společnosti poskytované poskytovatelem usazeným na jeho území dodržovaly platné vnitrostátní předpisy z příslušné koordinované oblasti.

2. Členské státy nemohou z důvodů spadajících do koordinované oblasti omezovat volný pohyb služeb informační společnosti z jiného členského státu.

[…]

4. Členské státy mohou pro určitou službu informační společnosti přijmout opatření odchylující se od odstavce 2, jsou-li splněny níže uvedené podmínky:

a) opatření jsou:

i) nezbytná z jednoho z těchto důvodů:

[…]

— ochrana veřejného zdraví,

[…]

— ochrana spotřebitelů […]

ii) přijata vůči určité službě informační společnosti, která poškozuje cíle uvedené v bodě i) nebo která představuje závažné a podstatné ohrožení těchto cílů;

iii) úměrná těmto cílům;

[…]“

28. Článek 8 směrnice o elektronickém obchodu, nadepsaný „Regulovaná povolání“, v odstavci 1 stanoví:

„Členské státy zajistí, aby používání obchodních sdělení, která jsou součástí služby informační společnosti nabízené příslušníkem regulovaného povolání nebo která tuto službu představují, bylo povoleno s výhradou dodržování profesních předpisů upravujících zejména nezávislost, důstojnost a čest povolání, jakož i profesní tajemství a poctivý přístup k zákazníkům a ostatním členům daného povolání.“

IV – **Analýza**

A – *Ke slučitelnosti sporných ustanovení zákona z roku 1958 a královské vyhlášky z roku 1934 se směrnicí o nekalých obchodních praktikách*

29. Podstatou první až třetí otázky předkládajícího soudu je, zda se na takovou právní úpravu, jako je úprava obsažená ve sporných ustanoveních zákona z roku 1958 a královské vyhlášky z roku 1934, může vztahovat směrnice o nekalých obchodních praktikách, a je-li tomu tak, zda tato směrnice uvedené právní úpravě brání.

30. Tato otázka vyvstává proto, že směrnice o nekalých obchodních praktikách vnitrostátní pravidla týkající se nekalých obchodních praktik v plném rozsahu harmonizuje, a členské státy tudíž nejsou oprávněny zachovat nebo zavést ve svých právních předpisech přísnější vnitrostátní pravidla, než jsou pravidla stanovená touto směrnicí, a to ani za účelem zajištění vyššího stupně ochrany spotřebitele [12].

12 — Viz rozsudky ze dne 23. dubna 2009, VTB-VAB a Galatea (C-261/07 a C-299/07, EU:C:2009:244); ze dne 14. ledna 2010, Plus Warenhandelsgesellschaft (C-304/08, EU:C:2010:12), jakož i ze dne 9. listopadu 2010, Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag (C-540/08, EU:C:2010:660).

31. Z ustálené judikatury vyplývá, že směrnice o nekalých obchodních praktikách se vyznačuje velmi širokým rozsahem působnosti, který se podle Soudního dvora vztahuje „na všechny obchodní praktiky, které přímo souvisejí s propagací, prodejem nebo dodáním produktu spotřebitelům“ [13]. Pojem „obchodní praktiky vůči spotřebiteli“ totiž čl. 2 písm. d) této směrnice definuje jako „jednání, opomenutí, chování nebo prohlášení, obchodní komunikace *včetně reklamy* a uvedení na trh ze strany obchodníka přímo související s propagací, prodejem nebo dodáním produktu spotřebiteli“ [14]. Pojem „produkt“ pak podle čl. 2 písm. c) uvedené směrnice zahrnuje zboží a služby.

32. V článku 3 odst. 1 směrnice o nekalých obchodních praktikách nadto unijní normotvůrce pozitivně vymezuje oblast působnosti této směrnice, když stanoví, že se tato směrnice vztahuje na nekalé obchodní praktiky vůči spotřebitelům před obchodní transakcí týkající se produktu, v jejím průběhu a po ní.

33. Směrnice o nekalých obchodních praktikách se tedy *a priori* použije na veškeré obchodní transakce mezi podniky a spotřebiteli, a to ve všech odvětvích podnikání.

34. Unijní normotvůrce ovšem výslovně stanovil určitá omezení pro její použití.

35. Zaprvé podle čl. 3 odst. 3 směrnice o nekalých obchodních praktikách, jí „nejsou dotčena pravidla Společenství ani *vnitrostátní* pravidla týkající se *zdravotní nezávadnosti*“ [15]. V bodě 9 odůvodnění směrnice unijní normotvůrce upřesňuje, že „[č]lenské státy […] budou moci zachovat nebo zavést omezení a zákazy obchodních praktik z důvodu ochrany zdraví […] spotřebitelů na svém území“.

36. Třebaže tedy účelem směrnice o nekalých obchodních praktikách je úplná harmonizace vnitrostátních pravidel týkajících se takových praktik, členské státy mohou přijmout přísnější opatření, jedná-li se o reklamní praktiky ohrožující zdraví spotřebitelů. V takovém případě sledují vnitrostátní opatření ochranu zájmů, které jdou nad rámec samotné ochrany ekonomických zájmů spotřebitelů, jíž se týkají body 6 a 8 odůvodnění směrnice a i článek 1.

37. Evropská komise ve svých pokynech k provádění a uplatňování směrnice o nekalých obchodních praktikách [16], jakož i v první zprávě o jejím uplatňování [17] zdůrazňuje, že v případě, že opatření přijatá členskými státy sledují ochranu jiných zájmů, než jsou zájmy ekonomické povahy, nespadají tato opatření do působnosti uvedené směrnice. Podle Komise tedy není touto směrnicí dotčena možnost členských států přijmout přísnější pravidla pro obchodní praktiky za účelem ochrany zdraví spotřebitelů [18].

38. Kromě toho čl. 3 odst. 8 směrnice o nekalých obchodních praktikách stanoví, že „[jí] nejsou dotčeny […] deontologické kodexy chování nebo jiná zvláštní pravidla, která se vztahují na regulované profese v zájmu udržování vysokých profesních standardů osobami vykonávajícími tyto profese a které mohou členské státy v souladu s právem Společenství osobám vykonávajícím tyto profese uložit“.

39. Členské státy tudíž mají rovněž možnost přijmout přísnější pravidla pro praktiky, které používají příslušníci takových regulovaných profesí, jako je profese zubního lékaře, k níž přísluší i dotyčná osoba v projednávané věci.

13 — Rozsudek ze dne 16. července 2015, Abcur (C-544/13 a C-545/13, EU:C:2015:481, bod 74, jakož i citovaná judikatura).

14 — Kurziva provedena autorem stanoviska.

15 — Kurziva provedena autorem stanoviska.

16 — SEK(2009) 1666.

17 — COM(2013) 139 final.

18 — Viz bod 1.6 pokynů a bod 3.2 zprávy.

40. Z toho vyplývá, že k tomu, aby se na daný produkt vztahovala směrnice o nekalých obchodních praktikách, musí splňovat podmínky stanovené v čl. 3 odst. 1 této směrnice a nesmí spadat pod některé z omezení, která unijní normotvůrce výslovně stanovil v čl. 3 odst. 3 a 8 této směrnice.

41. Jakkoliv je přitom nesporné, že služba dotčená ve věci v původním řízení je obchodní praktikou vůči spotřebiteli podle čl. 2 písm. d) uvedené směrnice, jelikož se jedná o reklamní praktiky týkající se zubní péče, předkládající soud uvádí, že účelem sporných ustanovení zákona z roku 1958 a královské vyhlášky z roku 1934 je v prvém případě ochrana veřejného zdraví a v druhém ochrana důstojnosti profese zubního lékaře, a proto se mi jeví omezení podle čl. 3 odst. 3 a 8 směrnice o nekalých obchodních praktikách jako použitelná.

42. Takový zákaz veškeré reklamy na poskytování zubní péče, jaký zakotvuje článek 1 zákona z roku 1958, a požadavky na diskrétnost, které ukládá článek 8d královské vyhlášky z roku 1934, tedy v prvé řadě sledují ochranu zdraví a až poté mají význam ekonomický. Jak uvedla belgická vláda ve svém vyjádření, přispívají k důstojnosti profese tím, že brání tomu, aby kvalita poskytování péče, profesní standardy praktických lékařů a důvěra, která musí existovat mezi poskytovatelem zubní péče a jeho pacientem, byla ohrožena takovými reklamními praktikami, jako jsou praktiky dotčené ve věci v původním řízení, které se snaží získat pacienty propagací.

43. S ohledem na tyto skutečnosti proto Soudnímu dvoru navrhuji, aby rozhodl, že směrnice o nekalých obchodních praktikách musí být vykládána v tom smyslu, že se z důvodu omezení výslovně stanovených unijním zákonodárcem v čl. 3 odst. 3 a 8 této směrnice nepoužije na takovou vnitrostátní právní úpravu, jako je úprava stanovená článkem 1 zákona z roku 1958, která zakazuje veškerou reklamu na poskytování zubní péče, ani na takovou právní úpravu, jako je úprava obsažená v článku 8d královské vyhlášky z roku 1934, která stanoví požadavky na diskrétnost, které musí splňovat vývěsní štít ordinace zubního lékaře.

B – *Ke slučitelnosti sporných ustanovení zákona z roku 1958 se směrnicí o elektronickém obchodu*

44. Čtvrtou a pátou otázkou se předkládající soud Soudního dvora dotazuje, zda se na takovou vnitrostátní právní úpravu, jako je úprava stanovená článkem 1 zákona z roku 1958, která zakazuje veškerou reklamu na poskytování zubní péče včetně elektronické reklamy, může vztahovat směrnice o elektronickém obchodu, a je-li tomu tak, zda taková právní úprava představuje omezení volného pohybu služeb elektronického obchodu ve smyslu této směrnice.

45. Cílem směrnice o elektronickém obchodu je podpora rozvoje „služeb informační společnosti“ a využití možností, které poskytuje elektronickému obchodu vnitřní trh, a to za účelem posílení hospodářského růstu a konkurenceschopnosti evropských podniků [19].

46. Uvedená směrnice upravuje pouze některé právní aspekty elektronického obchodu [20]. Jak uvedl Soudní dvůr v rozsudku ze dne 25. října 2011, eDate Advertising a další [21], jejím cílem totiž není harmonizace hmotněprávních ustanovení, ale definování „koordinované oblasti“, která souvisí s požadavky, které má poskytovatel služeb plnit [22].

19 — Viz článek 1 a body 2 a 3 odůvodnění této směrnice, jakož i rozsudek ze dne 16. října 2008, Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände (C-298/07, EU:C:2008:572, bod 19).

20 — Viz název, čl. 1 odst. 2 a body 6 a 7 odůvodnění směrnice o elektronickém obchodu.

21 — C-509/09 a C 161/10, EU:C:2011:685.

22 — Bod 57 tohoto rozsudku.

47. Podle čl. 2 písm. h) směrnice o elektronickém obchodu se „koordinovanou oblastí“ rozumí souhrn požadavků stanovených vnitrostátními právními předpisy, které má poskytovatel služeb plnit a které se týkají jak přístupu k činnosti služby informační společnosti, tak jejího výkonu, např. požadavky na chování poskytovatele služby, kvalitu nebo obsah služby včetně požadavků na reklamu a smlouvy nebo na odpovědnost poskytovatele služby.

48. Článek 2 písm. a) této směrnice definuje „služby informační společnosti“ jako „jakoukoliv službu informační společnosti, tj. každou službu poskytovanou zpravidla za úplatu, na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služeb“ [23]. Z bodu 18 odůvodnění směrnice o elektronickém obchodu a z judikatury Soudního dvora [24] vyplývá, že tyto služby zahrnují služby, které jsou poskytovány na dálku prostřednictvím elektronických přístrojů pro zpracování a ukládání dat a které nehradí ti, kdo je přijímají, jako např. služby poskytující informace on-line nebo obchodní sdělení [25].

49. V projednávané věci mám za to, že reklama na poskytování zubní péče, kterou L. Vanderborght uváděl na jím vytvořených internetových stránkách, spadá do oblasti působnosti směrnice o elektronickém obchodu.

50. Nejenže je taková reklama „obchodním sdělením“ on-line ve smyslu čl. 2 písm. f) této směrnice, ale jedná se také o reklamu provozovanou příslušníkem regulovaného povolání, kterou unijní normotvůrce výslovně povoluje v čl. 8 odst. 1 uvedené směrnice. V tomto ustanovení totiž zakotvuje zásadu, podle které musí členské státy zajistit, aby příslušníci regulovaného povolání mohli uvádět reklamu na internetu, pokud dodržují předpisy upravující výkon daného povolání.

51. Takovou vnitrostátní právní úpravu, jako je úprava dotčená ve věci v původním řízení, tedy lze posoudit z hlediska ustanovení, která unijní normotvůrce zakotvil v rámci směrnice o elektronickém obchodu.

52. Nyní přistoupím k posouzení hmotněprávních ustanovení této směrnice.

53. Domnívám se, že slučitelnost právní úpravy dotčené ve věci v původním řízení s unijním právem je třeba posoudit z hlediska čl. 3 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 uvedené směrnice.

54. Článek 3 směrnice o elektronickém obchodu, nadepsaný „Vnitřní trh“, totiž představuje „úhelný kámen“ této směrnice [26].

55. Článek 3 odst. 1 uvedené směrnice stanoví zásadu, podle které jsou služby informační společnosti podřízeny právní úpravě členského státu, v němž je poskytovatel usazen [27].

23 — Viz také bod 17 odůvodnění uvedené směrnice, který upřesňuje, že „[t]ato definice zahrnuje všechny služby běžně poskytované na dálku za úhradu na individuální žádost příjemce služeb prostřednictvím elektronických přístrojů pro zpracování […] a ukládání dat“.

24 — Rozsudky ze dne 23. března 2010, Google France a Google (C-236/08 až C-238/08, EU:C:2010:159, bod 110); ze dne 12. července 2011, L'Oréal a další (C-324/09, EU:C:2011:474, bod 109), jakož i ze dne 11. září 2014, Papasavvas (C-291/13, EU:C:2014:2209, body 28 a 29).

25 — Komise tedy zamýšlela upravit informační služby on-line, jako je on-line tisk, prodej zboží a služeb (knih, finančních služeb, zájezdů) on-line, reklamu on-line, rekreační služby a základní zprostředkovatelské služby (přístup k internetu, jakož i přenos a uchovávání informací), odborné služby on-line (advokáti, lékaři, auditoři, realitní makléři), zábavní služby on-line, např. video na žádost, reklamní služby a služby přímého marketingu on-line, jakož i služby poskytující přístup k „webu“. Upraveny měly být rovněž služby poskytované uživatelům zdarma a financované např. reklamou nebo sponzorstvím (viz zejména tisková zpráva Komise ze dne 8. prosince 1999 [dokument IP/99/952] a s. 4 zprávy Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru – první zpráva o uplatňování směrnice o elektronickém obchodu [COM(2003) 702 final, dále jen „první zpráva o uplatňování směrnice o elektronickém obchodu“]).

26 — Viz s. 4 první zprávy o uplatňování směrnice o elektronickém obchodu.

27 — Rozsudek ze dne 25. října 2011, eDate Advertising a další (C-509/09 a C-161/10, EU:C:2011:685, bod 57). Viz také bod 22 odůvodnění uvedené směrnice.

56. Uvedené ustanovení ukládá každému členskému státu, aby dbal o to, aby služby poskytované poskytovatelem usazeným na jeho území dodržovaly jeho vnitrostátní předpisy, které spadají do „koordinované oblasti“. Podle unijního normotvůrce musí tento mechanismus umožnit dohled nad službami informační společnosti na místě původu činnosti, aby byla zajištěna účinná ochrana cílů obecného zájmu [28].

57. V rozsudku ze dne 25. října 2011, eDate Advertising a další [29] Soudní dvůr s ohledem na „koordinovanou oblast“, na niž se vztahuje směrnice o elektronickém obchodu, konstatoval, že právní úprava členského státu, v němž je poskytovatel usazen, zahrnuje občanskoprávní ustanovení, jakož i ustanovení týkající se odpovědnosti poskytovatelů. S ohledem na neexistenci harmonizovaných pravidel na unijní úrovni dospěl Soudní dvůr k závěru, že hmotněprávní ustanovení, kterým se členský stát rozhodl podřídit poskytovatele služeb a jejich služby, mají závaznou povahu [30].

58. Tento sled úvah se podle mého názoru použije obdobně v případě obchodního sdělení na internetu, neboť „koordinovaná oblast“ podle směrnice o elektronickém obchodu zahrnuje rovněž, jak stanoví čl. 2 písm. h) bod i) druhá odrážka této směrnice, požadavky na chování poskytovatele služby, jakož i na kvalitu a obsah reklamy.

59. Za těchto podmínek mám za to, že mechanismus upravený v čl. 3 odst. 1 této směrnice stanoví, co se týče reklamy na internetu, použití hmotného práva platného v členském státě, v němž je poskytovatel usazen.

60. V projednávané věci proto zjevně nic nebrání použití belgických právních předpisů, neboť služba dotčená ve věci v původním řízení nemá původ v jiném členském státě než v Belgickém království, poněvadž L. Vanderborght je usazen na belgickém území.

61. Nejedná se tudíž o případ uvedený v čl. 3 odst. 2 směrnice o elektronickém obchodu [31].

62. Nyní je ovšem třeba vzít v úvahu pravidla, která unijní normotvůrce výslovně stanovil v čl. 8 odst. 1 uvedené směrnice, pokud jde konkrétně o obchodní sdělení příslušníků regulovaného povolání.

63. Z první části tohoto ustanovení totiž vyplývá, že členské státy jsou v zásadě povinny povolit příslušníkům regulovaného povolání používání komerčních sdělení s využitím elektronického obchodu. Jak zdůrazňuje Komise ve své první zprávě o uplatňování směrnice o elektronickém obchodu, znamená to, že příslušníci regulovaných povolání mohou své zákazníky informovat prostřednictvím internetových stránek, což, jak uvádí, nebylo dříve v některých členských státech možné [32].

64. Z této zásady nicméně existuje výjimka spočívající v dodržování deontologických pravidel povolání.

28 — Viz bod 22 odůvodnění směrnice o elektronickém obchodu.

29 — C-509/09 a C-161/10, EU:C:2011:685.

30 — Body 58 a 59 tohoto rozsudku.

31 — Toto ustanovení zakazuje členským státům z důvodů spadajících do koordinované oblasti omezovat volný pohyb služeb informační společnosti z jiného členského státu. Mám za to, že v projednávané věci nelze toto ustanovení použít, neboť služba dotčená ve věci v původním řízení nepochází z jiného členského státu, než je Belgické království, ale je poskytována poskytovatelem usazeným v tomto státě (obdobně viz rozsudek ze dne 11. září 2014, Papasavvas, C-291/13, EU:C:2014:2209, bod 35). Není ostatně bez zajímavosti, že podle čl. 3 odst. 4 písm. a) směrnice o elektronickém obchodu se členské státy mohou od tohoto kategorického zákazu odchýlit, je-li opatření, zaprvé, nezbytné pro účely ochrany veřejného pořádku, veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti a ochrany spotřebitelů, zadruhé, jestliže je přijato vůči určité službě informační společnosti, která poškozuje tyto cíle nebo která představuje závažné a podstatné ohrožení těchto cílů, a zatřetí, je-li úměrné těmto cílům. I kdyby byl tedy poskytovatel služby informační společnosti usazen v jiném členském státě, než je Belgické království, byl by tento stát oprávněn přijmout opatření omezující volný pohyb služeb elektronického obchodu z takových důvodů, jako jsou důvody dotčené v projednávané věci, spočívající v ochraně veřejného zdraví a ochraně spotřebitelů, avšak za podmínky, že tyto odchylky splňují podmínky čl. 3 odst. 4 písm. a) této směrnice. S ohledem na úvahy, které uvedu v bodě 93 a násl. tohoto stanoviska, by takové podmínky byly pravděpodobně splněny.

32 — Viz bod 4.4 této zprávy.

65. V druhé části uvedeného ustanovení totiž unijní normotvůrce členským státům umožňuje, aby přijaly zvláštní omezení za účelem zajištění dodržování profesních předpisů upravujících „zejména“ nezávislost, důstojnost a čest povolání, jakož i profesní tajemství a poctivý přístup k zákazníkům a ostatním členům daného povolání. V tomto ohledu je zřejmé, že v souladu s bodem 33 odůvodnění směrnice o elektronickém obchodu tato směrnice „doplňuje“ vnitrostátní právo týkající se regulovaných povolání.

66. Unijní normotvůrce tím, že taková omezení dovoluje, odlišuje služby poskytované příslušníky regulovaného povolání od služeb, které nabízí jakýkoliv jiný poskytovatel, jelikož lékařská péče, prodej léků či právní poradenství a notářská činnost nejsou běžnou podnikatelskou činností. Povaha těchto činností neumožňuje reklamu za týchž podmínek, za jakých ji provozuje jiný poskytovatel služeb, který je oprávněn propagovat poskytování svých služeb jakýmikoliv komunikačními prostředky, aby spotřebitele podnítil k tomu, aby jeho služeb využil.

67. Důvody, kterými lze odůvodnit tato omezení, nejsou taxativní, o čemž svědčí to, že čl. 8 odst. 1 směrnice o elektronickém obchodu používá příslovce „zejména“. Není přitom pochyb o tom, že profesní předpisy z oblasti zdravotnictví zahrnují ochranu veřejného zdraví a zejména ochranu zdraví pacienta, což je prvotní poslání zubních chirurgů, jak vyplývá z deontologického kodexu tohoto povolání, jakož i z lékařského kodexu [33]. Takové vnitrostátní právní předpisy, jako jsou předpisy dotčené ve věci v původním řízení, je proto třeba vykládat tak, že zjevně přispívají k dodržování deontologických pravidel, která se vztahují na povolání zubního lékaře. Belgické království se zákazem jakékoliv formy reklamy na poskytování zubní péče snaží zabránit tomu, aby došlo k narušení důvěry pacientů v zubního lékaře tím, že bude poškozena důstojnost profese, a aby v konečném důsledku nebyla ohrožena kvalita péče na úkor zdraví pacientů. Belgické království rovněž usiluje o to, aby nebyla propagací ohrožena integrita praktických zubních lékařů a aby takové kroky, jaké podnikl L. Vanderborght, který zveřejňuje na svých internetových stránkách výpovědi pacientů poukazující na rozdíl poskytované péče oproti ošetření jinými zubními lékaři, nepoškodily jejich pověst.

68. Omezení, která obsahuje článek 1 zákona z roku 1958, lze tedy podle mého názoru odůvodnit ve smyslu čl. 8 odst. 1 směrnice o elektronickém obchodu důvody spočívajícími v dodržování deontologických pravidel povolání zubního lékaře.

69. S ohledem na tyto skutečnosti mám za to, že směrnice o elektronickém obchodu, a zejména čl. 3 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 této směrnice, musí být vykládána v tom smyslu, že nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je úprava stanovená článkem 1 zákona z roku 1958, která zakazuje poskytovatelům zubní péče, aby při samostatném výkonu praxe nebo v rámci zubní ordinace uváděli na internetu jakoukoliv reklamu na své služby, je-li jejím cílem zajistit dodržování pravidel upravujících výkon daného povolání a použije se na poskytovatele, který je usazen na území daného členského státu.

70. Nyní je tedy třeba posoudit slučitelnost této právní úpravy s unijním právem z hlediska primárního práva.

33 — Viz článek R. 4127-215 deontologického kodexu zubních chirurgů, který zakazuje jakoukoliv přímou nebo nepřímou reklamu. Článek R. 4127-19 zákona o veřejném zdraví, který se použije na lékařskou profesi, stanoví:
„Lékařskou praxi nelze provozovat jako obchod.
Zakazuje se jakákoliv přímá nebo nepřímá reklama a zejména úpravy nebo značení, která propůjčují prostorům obchodní vzhled.“

C – Ke slučitelnosti sporných ustanovení zákona z roku 1958 se svobodou usazování a volným pohybem služeb

71. Podstatou šesté otázky předkládajícího soudu je, zda musí být články 49 a 56 SFEU vykládány v tom smyslu, že brání právním předpisům členského státu, které zakazují poskytovatelům zubní péče při samostatném výkonu praxe nebo v rámci zubní ordinace uvádět přímo nebo nepřímo jakoukoli reklamu na své služby určenou široké veřejnosti.

72. Jak vyplývá z ustálené judikatury, lékařské a ostatní zdravotnické činnosti, zejména ty, které se týkají zubní péče, spadají do působnosti ustanovení Smlouvy zaručujících volný pohyb [34].

73. Podle ustálené judikatury se ovšem tato ustanovení neuplatní na situaci, která je ve všech ohledech omezena na jediný členský stát [35]. Uplatnění ustanovení Smlouvy o svobodě usazování a volném pohybu služeb je tedy podmíněno existencí mezinárodního prvku.

74. Je pravda, že v projednávané věci L. Vanderborght vykonává činnost v Belgii, kde je usazen a kde je trestně stíhán. Trestní stíhání však bylo zahájeno nejen z důvodu, že dotyčný umístil při vstupu do své ordinace tabulku, která nesplňuje požadavky diskrétnosti vyžadované vnitrostátními právními předpisy, ale také proto, že uváděl reklamu v místním tisku a na svých internetových stránkách.

75. Na rozdíl od Ioannise Doulamise ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 13. března 2008, Doulamis (C-446/05, EU:C:2008:157), který zveřejnil reklamní inzerci pouze v tištěném vnitrostátním telefonním seznamu, L. Vanderborght uváděl reklamu pomocí nástroje, který z povahy věci nezná hranice.

76. V rozsudku ze dne 25. října 2011, eDate Advertising a další [36], ve věci údajného porušení osobnostních práv obsahem informací zveřejněným na internetových stránkách, Soudní dvůr uznal, že „zveřejnění obsahu informací na internetových stránkách se liší od územně omezeného šíření takového média, jako je tiskovina, v tom, že cílem tohoto zveřejnění je v zásadě všudypřítomnost obsahu uvedených informací. S tímto obsahem se může okamžitě seznámit neomezený počet uživatelů internetu kdekoliv na světě nezávisle na tom, zda má jeho vydavatel v úmyslu, aby tento obsah byl přístupný mimo členský stát jeho usazení“ [37]. Soud z toho dovodil, že „[se] [j]eví […], že internet snižuje užitečnost určovatele týkajícího se šíření, jelikož rozsah šíření obsahu informací na internetu je v zásadě univerzální“ [38].

77. Podle mého názoru tak elektronická reklama, kterou použil L. Vanderborght, postačuje v kontextu internetu k naplnění kritéria mezinárodního prvku, neboť je způsobilá oslovit veřejnost a tedy přilákat pacienty nacházející se v jiném členském státě, než ve kterém je dotyčný usazen.

34 — Pokud jde o svobodu usazování, viz zejména rozsudky ze dne 1. února 2001, Mac Quen a další (C-108/96, EU:C:2001:67, bod 24), jakož i ze dne 10. března 2009, Hartlauer (C-169/07, EU:C:2009:141); k volnému pohybu služeb v oblasti lékařské péče viz rozsudek ze dne 31. ledna 1984, Luisi a Carbone (286/82 a 26/83, EU:C:1984:35), jakož i, co se týče zubní péče, zejména ortodontické péče, rozsudek ze dne 28. dubna 1998, Kohll (C-158/96, EU:C:1998:171).

35 — Viz zejména rozsudky ze dne 16. února 1995, Aubertin a další (C-29/94 až C-35/94, EU:C:1995:39, bod 9 a citovaná judikatura); ze dne 21. října 1999, Jägerskiöld (C-97/98, EU:C:1999:515, bod 42 a citovaná judikatura), jakož i ze dne 11. července 2002, Carpenter (C-60/00, EU:C:2002:434, bod 28).

36 — C-509/09 a C-161/10, EU:C:2011:685.

37 — Bod 45 tohoto rozsudku.

38 — Bod 46 uvedeného rozsudku.

78. Soudní dvůr ostatně připustil, že se tento mezinárodní prvek může týkat nejen samotného poskytovatele, ale také příjemce služby. V rozsudku ze dne 11. června 2015, Berlington Hungary a další [39], konstatoval, že přeshraniční prvek je dán v případě, že část klientely obchodních společností provozujících výherní hrací přístroje tvoří občané Unie na dovolené v Maďarsku s tím, že „služby, které poskytovatel se sídlem v jednom členském státě dodá, aniž se přemístil, příjemci v jiném členském státě, přitom představují přeshraniční poskytnutí služeb ve smyslu článku 56 SFEU“ [40].

79. S ohledem na tyto skutečnosti se proto domnívám, že spor v původním řízení má dostatečnou vazbu na unijní právo, a umožňuje tak Soudnímu dvoru posoudit slučitelnost předmětných vnitrostátních právních předpisů, které jsou dotčeny ve věci v původním řízení, se svobodami pohybu zaručenými Smlouvou o FEU.

1. K použitelnému primárnímu právu

80. Úvodem je třeba zkoumat, zda je třeba vnitrostátní právní předpisy dotčené ve věci v původním řízení posoudit z hlediska svobody usazování nebo z hlediska volného pohybu služeb.

81. Z judikatury Soudního dvora totiž vyplývá, že v případě, že se vnitrostátní úprava týká dvou základních svobod zaručených Smlouvou, Soudní dvůr v zásadě posuzuje dotčené opatření pouze z hlediska jedné z těchto dvou základních svobod, ukáže-li se za okolností věci v původním řízení, že jedna z nich je ve vztahu k druhé zcela druhotná a může být do ní zahrnuta [41].

82. Tak je tomu přitom podle mého názoru v projednávané věci. V dané věci se přikláním k názoru, že se těžiště nachází spíše na straně volného pohybu služeb, a to s ohledem na cíl, kterého chtěl L. Vanderborght dosáhnout reklamou v místním tisku, ale také zřízením internetových stránek. Využitím takových forem reklamy se L. Vanderborght snaží získat novou klientelu, ať už se nachází v členském státě, v němž je usazen, nebo v jiném členském státě [42].

83. Ačkoliv by takový zákaz, jako je zákaz dotčený ve věci v původním řízení, mohl také porušovat svobodu usazování, neboť může představovat pro osoby vykonávající dané povolání a usazené v jiném členském státě vážnou překážku pro přístup na trh zubní péče a v důsledku toho představovat překážku pro výkon jejich činnosti [43], jeví se v tomto případě tato svoboda ve vztahu k volnému pohybu služeb jako druhotná a může být do ní podle mého názoru zahrnuta.

84. Za těchto podmínek proto navrhuji, aby Soudní dvůr posoudil slučitelnost vnitrostátní právní úpravy dotčené ve věci v původním řízení z hlediska článku 56 SFEU.

39 — C-98/14, EU:C:2015:386.

40 — Body 25 a 26, jakož i citovaná judikatura.

41 — Rozsudek ze dne 26. května 2016, NN (L) International (C-48/15, EU:C:2016:356, bod 39 a citovaná judikatura).

42 — Jak rozhodl Soudní dvůr v rozsudku ze dne 8. března 2001, Gourmet International Products (C-405/98, EU:C:2001:135), týkajícím se právních předpisů, které zakazují šíření reklamních sdělení na alkoholické nápoje, určených spotřebitelům, „práva volného pohybu služeb se může dovolávat podnik vůči členskému státu, v němž je usazen, jestliže poskytuje služby příjemcům usazeným v jiném členském státě“ (bod 37 a citovaná judikatura).

43 — K této otázce viz úvahy Soudního dvora v rozsudku ze dne 17. července 2008, Corporación Dermoestética (C-500/06, EU:C:2008:421). Ve věci, v níž byl vydán tento rozsudek, Soudní dvůr posuzoval slučitelnost vnitrostátní právní úpravy zakazující reklamu na lékařskou a chirurgickou péči poskytovanou v soukromých zdravotnických zařízeních na celoplošných televizních stanicích, a to jak z hlediska článku 49 SFEU, tak z hlediska článku 56 SFEU. V uvedené věci bylo nicméně podle mého názoru takové posouzení plně odůvodněno konkrétními okolnostmi dané věci, jelikož Corporación Dermoestética byla společností usazenou ve Španělsku, jejímž úkolem bylo na základě smlouvy s italským poskytovatelem vysílat reklamní sdělení na italské celoplošné televizní stanici (viz body 33 a 34 uvedeného rozsudku).

2. K existenci omezení volného pohybu služeb

85. Podle judikatury Soudního dvora se za omezení volného pohybu služeb ve smyslu článku 56 SFEU považují jakákoliv opatření, která výkon této svobody zakazují, brání mu nebo činí její výkon méně atraktivním [44].

86. Tato opatření zahrnují opatření, která, ač se použijí bez rozdílu, omezují právo poskytovatelů usazených na území jednoho členského státu nabízet služby případným zájemcům usazeným v jiných členských státech.

87. V rozsudku ze dne 10. května 1995, Alpine Investments [45], Soudní dvůr rozhodl, že právní úprava členského státu, která zakazuje podniku usazenému na jeho území telefonicky kontaktovat jednotlivce usazené v jiných členských státech, aby jim nabízel různé finanční služby, může být omezením volného pohybu služeb. Soudní dvůr předně konstatoval, že skutečnost, že tyto služby představují pouze nabídky poskytovatele usazeného v jednom členském státě adresované příjemci usazenému v jiném členském státě, který není prozatím určen, nebrání použití článku 56 SFEU. Podle Soudního dvora by se totiž volný pohyb služeb stal iluzorním, kdyby vnitrostátní právní předpisy mohly volně bránit nabídkám služeb [46]. Soudní dvůr dále konstatoval, že uvedený zákaz tím, že dotyčné subjekty připravuje o rychlý a přímý nástroj reklamy a navázání kontaktu s potenciálními zákazníky, kteří se nacházejí v jiných členských státech, omezuje svobodu zaručenou v článku 56 SFEU, a to i přesto, že předmětný zákaz má původ v členském státu, ve kterém je usazen poskytovatel. Soudní dvůr tak připomíná svou ustálenou judikaturu. Práva na volný pohyb služeb se může dovolávat podnik vůči členskému státu, v němž je usazen, jestliže jsou služby poskytovány příjemcům usazeným v jiném členském státě [47].

88. Tyto úvahy lze podle mého názoru použít na takovou právní úpravu, jako je úprava dotčená ve věci v původním řízení, která zakazuje veškerou reklamu nabízející zubní péči.

89. Není pochyb o tom, že reklama [48] v tisku a na internetu je hlavním nástrojem, který umožňuje hospodářským subjektům bez ohledu na jejich velikost informovat o své existenci a informovat spotřebitele o službách, které nabízejí. Má tak rozhodující význam, pokud jde o možnost poskytovatele rozšířit okruh své klientely. V tomto ohledu představuje reklama na internetu v dnešní době neobyčejně účinný informační nástroj způsobilý zasáhnout velmi široký okruh osob a zaujmout zákazníky usazené v ostatních členských státech. Reklama dále podporuje hospodářskou soutěž, neboť je prostředkem, kterým se hospodářské subjekty snaží spotřebitele přesvědčit, aby využili spíše jejich služeb než služeb jejich konkurentů. Konečně, jak zdůraznila Komise ve své první zprávě o uplatňování směrnice o elektronickém obchodu, reklama na internetu představuje pro řadu poskytovatelů služeb informační společnosti hlavní zdroj příjmů [49].

90. Takový zákaz jakékoliv reklamy v oblasti zubní péče, jaký je stanoven zákonem z roku 1958, tak zbavuje osobu vykonávající dané povolání, jakou je L. Vanderborght, účinného informačního nástroje pro seznámení potenciální klientely usazené v jiných členských státech se službami, které poskytuje. Tento zákaz tedy může bránit nabídce zubní péče určené pacientům usazeným v jiných členských

44 — Rozsudek ze dne 28. ledna 2016, Laezza (C-375/14, EU:C:2016:60, bod 21 a citovaná judikatura).

45 — C-384/93, EU:C:1995:126.

46 — Body 18 až 22 tohoto rozsudku.

47 — Body 28 až 30 uvedeného rozsudku. Viz také rozsudek ze dne 8. března 2001, Gourmet International Products (C-405/98, EU:C:2001:135, bod 37 a citovaná judikatura).

48 — Význam reklamy pro přístup na trh již Soudní dvůr opakovaně zdůraznil v oblasti volného pohybu zboží (v tomto ohledu viz rozsudky ze dne 9. července 1997, De Agostini a TV-Shop, C-34/95 až C-36/95, EU:C:1997:344; ze dne 8. března 2001, Gourmet International Products, C-405/98, EU:C:2001:135, jakož i ze dne 15. července 2004, Douwe Egberts, C-239/02, EU:C:2004:445, bod 53), a v oblasti svobody usazování a volného pohybu služeb (viz rozsudek ze dne 17. července 2008, Corporación Dermoestética, C-500/06, EU:C:2008:421). K této judikatuře viz také body 88 až 92 mého stanoviska ve věci Doulamis (C-446/05, EU:C:2007:701), jakož i body 75 až 80 mého stanoviska ve věci Corporación Dermoestética (C-500/06, EU:C:2008:62).

49 — Viz bod 4.3 této zprávy.

státech. Jak jsem zdůraznil ve svém stanovisku ve věci Doulamis (C-446/05, EU:C:2007:701), taková pravidla pro reklamu nadto zabraňují poskytovatelům reklamy usazeným v jiných členských státech než v Belgii nabízet své služby osobám vykonávajícím dané povolání usazeným v Belgii, a rovněž brání těmto osobám využít služeb těchto poskytovatelů [50].

91. Mám tudíž za to, že za těchto okolností představuje takový zákaz omezení svobody zaručené článkem 56 SFEU.

92. Nyní je třeba posoudit, zda toto omezení může být odůvodněné.

3. Odůvodnění omezení

93. Ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 13. března 2008 Doulamis (C-446/05, EU:C:2008:157), předložila belgická vláda důvody, které vedly k přijetí zákazu veškeré reklamy ze strany poskytovatelů zubní péče. Podle této vlády reklamní praktiky, jejichž cílem je prostřednictvím propagace získat pacienty, odporují požadavkům ochrany veřejného zdraví a důstojnosti povolání. Takovéto praktiky totiž mohou narušit důvěru, která má panovat mezi poskytovatelem péče o zuby a jeho pacientem, jakož i kvalitu a integritu zubních lékařů.

94. Jsem toho názoru, že členské státy mohou zakázat poskytovatelům zubní péče uvádět na své činnosti reklamu určenou široké veřejnosti, pokud se tento zákaz vztahuje skutečně pouze na propagaci těchto činností. Tento závěr vychází z následujících úvah.

95. V souladu s ustálenou judikaturou může být omezení svobody pohybu odůvodněné, jsou-li splněny čtyři podmínky, a sice takové omezení musí být použito nediskriminačním způsobem, musí být odůvodněno naléhavým důvodem obecného zájmu, musí být způsobilé zaručit uskutečnění sledovaného cíle a nesmí překračovat meze toho, co je nezbytné pro jeho dosažení, přičemž podle Soudního dvora takové vnitrostátní právní předpisy splňují tuto podmínku jen tehdy, když skutečně odpovídají snaze dosáhnout jej soudržným a systematickým způsobem [51].

96. První z těchto podmínek je splněna, jelikož se pravidla pro reklamu dotčená ve věci v původním řízení použijí nezávisle na členském státu, v němž jsou usazeni poskytovatelé, kterým jsou tato pravidla určena.

97. Není pochyb ani o tom, že je splněna i druhá podmínka.

98. Z ustálené judikatury totiž vyplývá, že ochrana zdraví a života lidí, jakož i ochrana spotřebitele patří mezi cíle, které mohou být považovány za naléhavé důvody obecného zájmu, jež mohou odůvodnit omezení volného pohybu služeb [52]. Soudní dvůr v tomto ohledu ostatně dodává, že zdraví a život lidí zaujímají první místo mezi zájmy chráněnými ustanoveními Smlouvy [53], která stanoví možné odchylky od zákazu omezení svobody pohybu.

99. Rovněž třetí podmínka vyžadovaná judikaturou je podle mého názoru splněna.

50 — Viz bod 101 mého stanoviska v této věci.

51 — Rozsudky ze dne 10. března 2009, Hartlauer (C-169/07, EU:C:2009:141, bod 55 a citovaná judikatura); ze dne 12. září 2013, Konstantinides (C-475/11, EU:C:2013:542, bod 50 a citovaná judikatura), jakož i ze dne 28. ledna 2016, Laezza (C-375/14, EU:C:2016:60, bod 36 a citovaná judikatura).

52 — Rozsudek ze dne 12. září 2013, Konstantinides (C-475/11, EU:C:2013:542, bod 51 a citovaná judikatura).

53 — Rozsudky ze dne 10. listopadu 1994, Ortscheit (C-320/93, EU:C:1994:379, bod 16), jakož i ze dne 12. listopadu 2015, Visnapuu (C-198/14, EU:C:2015:751, bod 118 a citovaná judikatura).

100. Není totiž pochyb o tom, že informování veřejnosti v oblasti zdraví musí být provedeno na základě objektivních zdrojů a reklama uváděná samotnými poskytovateli tuto podmínku objektivity nesplňuje. Zákaz uložený poskytovatelům uvádět jakoukoli reklamu na své činnosti určenou široké veřejnosti je skutečně způsobilý zabránit jim provádět propagaci, která by mohla narušit důvěru, kterou mají pacienti v praktického zubního lékaře, tím, že bude poškozena důstojnost povolání, a ohrozit tak kvalitu péče.

101. Otázka, která je v projednávaném řízení ústřední, se tedy ve skutečnosti týká toho, zda takový zákaz není nepřiměřený s ohledem na tyto cíle nebo, jinými slovy, zda těchto cílů může být dosaženo stejně účinným způsobem prostřednictvím méně omezujících opatření [54].

102. Existence této úpravy mě tedy vede k přezkoumání toho, zda ochrana veřejného zdraví a ochrana důstojnosti povolání může odůvodnit zákaz uložený poskytovatelům zubní péče, aby uváděli reklamu za stejných podmínek jako jakýkoli jiný poskytovatel služeb, a podporovali tak poskytování svých služeb jakoukoli formou sdělení s cílem přimět spotřebitele k využití těchto služeb. Jedná se rovněž o to, zda tyto důvody mohou odůvodnit zákaz jakékoli formy reklamy určené široké veřejnosti.

103. Ze stejných důvodů, jaké jsem uvedl ve svém stanovisku ve věci Doulamis (C-446/05, EU:C:2007:701), se domnívám, že ochrana veřejného zdraví může odůvodnit zákaz jakékoliv formy přitažlivého nebo podněcujícího sdělení určeného široké veřejnosti, a to z následujících důvodů.

104. Zaprvé není poskytování zdravotní péče stejné jako poskytování kterékoli jiné služby. Zasahuje se jí do tělesné integrity příjemce a má vliv na jeho psychickou rovnováhu. Dále je žádost pacienta o tuto péči motivována opravdovou potřebou, která se týká jeho uzdravení a popřípadě ochrany jeho života. Vzhledem k důležitosti zájmu, který je ve hře, nedisponuje pacient při rozhodování o tom, zda žádat či nežádat poskytnutí péče, touž svobodnou vůlí, kterou má ohledně jiných služeb. Vyhledá-li pacient poskytnutí péče, neuspokojuje své přání, ale reaguje na nutnost.

105. Zadruhé oblast zubní péče, stejně jako všechny činnosti v oblasti zdraví, představuje jednu z těch oblastí, v nichž je podle mého názoru úroveň „asymetrie informací“ mezi poskytovatelem a příjemcem výkonu, řečeno slovy Komise v její výše zmíněné zprávě o hospodářské soutěži v odvětví svobodných povolání [55], nejvyšší. To znamená, že poskytovatel ve svém oboru disponuje daleko vyšší kvalifikací než příjemce, takže tento příjemce není schopen reálně posoudit kvalitu nabízené služby.

106. Vzhledem k této asymetrii úrovně kvalifikace a významu, který má pro pacienta rozhodnutí, zda využít či nevyužít zdravotní péče, se domnívám, že zásadní je vztah důvěry mezi pacientem a příslušníkem zdravotnického povolání. Jinými slovy pacient musí mít možnost se přesvědčit, že pokud mu lékař radí nebo doporučuje, aby využil zdravotní péče, je tato rada nebo toto doporučení odůvodněno výhradně ochranou jeho zdraví, nikoliv ziskem.

107. Proto se domnívám, že tento vztah důvěry by byl nutně ohrožen, kdyby poskytovatelům zubní péče bylo povoleno uvádět reklamu určenou široké veřejnosti, jejímž cílem by byla propagace jejich služeb. V takovém případě by se pacient mohl oprávněně obávat, že když mu lékař radí nebo doporučuje, aby využil péče, tato rada nebo toto doporučení je alespoň zčásti odůvodněno hospodářským zájmem tohoto lékaře. Pacient by tak mohl relativizovat hodnotu této rady nebo tohoto doporučení a odmítnutím nebo odložením navrhovaného výkonu tak ohrozit svůj zdravotní stav.

54 — V tomto ohledu viz rozsudek ze dne 12. listopadu 2015, Visnapuu (C-198/14, EU:C:2015:751, bod 119 a citovaná judikatura).

55 — COM(2004) 83 final/2. Viz bod 25 této zprávy.

108. Ani uvedení tarifu není samo o sobě prosto rizik. Nelze vyloučit, že by to osoby vykonávající dané povolání svádělo k tomu konkurovat si v cenách a tím i ve výkonech, což by mohlo vést ke snížení, když už ne samotné kvality technického úkonu, tak v každém případě například kvality zubní protézy, což pacient není technicky s to posoudit.

109. Domnívám se proto, že ochrana veřejného zdraví může platně odůvodnit zákaz uložený poskytovatelům zubní péče uvádět za účelem propagace jimi poskytovaných služeb jakoukoli formu reklamy určenou široké veřejnosti.

110. Vzhledem k tomu, že unijní normotvůrce nepřijal žádné společné nebo harmonizované předpisy týkající se reklamy v oblasti zubní péče, Soudní dvůr opakovaně judikuje, že rozhodnout o úrovni, na které zamýšlí zajistit ochranu veřejného zdraví, a o způsobu, jímž má být této úrovně dosaženo, přísluší členským státům. Vzhledem k tomu, že v jednotlivých členských státech se tato úroveň může lišit, je jim třeba přiznat prostor pro uvážení [56].

111. Členské státy samozřejmě musí při výkonu této pravomoci dbát proporcionality a nezbytnosti přijatých opatření [57].

112. V projednávané věci jsem toho názoru, že zákaz uvedený v článku 1 zákona z roku 1958 není v rozporu s článkem 56 SFEU. S ohledem na zvláštní povahu služeb dotčených ve věci v původním řízení, na význam, který má pro pacienta rozhodnutí, zda vyhledat či nikoliv zubní péči, a na vztah důvěry, který je třeba mezi poskytovatelem zubní péče a pacientem zachovat, považuji takový zákaz za zcela soudržný.

113. Výrazem této úrovně požadavků v oblasti zdravotní péče je předně již velmi přísný právní rámec pro zdravotnická povolání v jednotlivých členských státech. Tato hojnost právní úpravy ostatně vedla unijního normotvůrce k přijetí prvních odvětvových směrnic v oblasti této činnosti, co se týče uznávání diplomů nezbytných k výkonu těchto povolání, a harmonizace vzdělání nezbytného k získání těchto diplomů [58].

114. Dále se vztah, který váže pacienta a poskytovatele péče, týká výkonů, u nichž jsou zjevně vyšší požadavky na kvalitu, než je tomu v jiných oblastech činnosti. Zdraví tak představuje oblast, v níž se volný pohyb příslušníků některých profesí střetával se značnými překážkami a kde vzájemné uznávání vyžadovalo širokou harmonizaci ze strany unijního normotvůrce.

115. Zákaz uvedený v článku 1 zákona z roku 1958 nesmí být ovšem neomezený.

116. Výkon činnosti poskytovatelů zubní péče stejně jako jiných příslušníků zdravotnických povolání přirozeně vyžaduje, aby veřejnost mohla být seznámena s tím, že existují. To znamená, že veřejnost může znát totožnost poskytovatele, fyzické nebo právnické osoby, výkony, které je oprávněn provádět, místo, kde působí, ordinační hodiny a kontaktní údaje, například telefonní nebo faxové číslo nebo internetovou adresu.

56 — Rozsudek ze dne 12. listopadu 2015, Visnapuu (C-198/14, EU:C:2015:751, bod 118 a citovaná judikatura).

57 — Rozsudky ze dne 25. července 1991, Aragonesa de Publicidad Exterior a Publivía (C-1/90 a C-176/90, EU:C:1991:327, bod 16), a ze dne 12. listopadu 2015, Visnapuu, C-198/14, EU:C:2015:751, body 119 a 120, jakož i citovaná judikatura).

58 — První odvětvový režim uznávání diplomů byl přijat v roce 1975 pro lékaře. Následovalo pět dalších odvětvových režimů přijatých v období od roku 1977 do roku 1985 týkajících se všeobecných zdravotních sester a ošetřovatelů, zubních lékařů [směrnice Rady 78/686/EHS ze dne 25. července 1978 o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci zubních lékařů obsahující opatření k usnadnění účinného výkonu práva usazování a volného pohybu služeb (Úř. věst. 1978, L 233, s. 1; Zvl. vyd. 06/01, s. 67) a směrnice Rady 78/687/EHS ze dne 25. července 1978 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se činností zubních lékařů (Úř. věst. 1978, L 233, s. 10; Zvl. vyd. 06/01, s. 76)], veterinářů, porodních asistentek a lékárníků. Tyto směrnice byly zrušeny a nahrazeny směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací (Úř. věst. 2005, L 255, s. 22).

117. Přístup veřejnosti k těmto objektivním informacím je tudíž nezbytný pro uskutečňování volného pohybu zdravotnických pracovníků. Rovněž přispívá k lepší ochraně veřejného zdraví tím, že napomáhá pohybu pacientů uvnitř Unie. Vývoj judikatury Soudního dvora od rozsudku ze dne 28. dubna 1998, Decker [59] a Kohll [60] ukazuje, že pacienti stále častěji vyhledávají zdravotní péči v jiných členských státech [61]. Tato tendence vychází z rozličných důvodů. Pacienti mohou využívat péče za nižší cenu nebo výkonů, které ve státě jejich bydliště neexistují, nebo mohou být ošetřeni rychleji než ve státě svého pobytu. Tato mobilita pacientů přispívá rovněž k ochraně veřejného zdraví tím, že jim umožní přístup k širší péči než v jejich členském státě.

118. Vnitrostátní právní předpis, který zakazuje poskytovatelům zubní péče uvádět přímo nebo nepřímo jakoukoli reklamu určenou široké veřejnosti na jimi poskytované služby, by neměl zacházet tak daleko, že by takovým poskytovatelům péče zakazoval, aby v telefonním seznamu nebo jiných informačních prostředcích přístupných veřejnosti pouze nezatraktivňujícím nebo nepodněcujícím způsobem uvedli takové údaje, které umožňují dozvědět se o jejich existenci jakožto odborníků, jako jsou jejich totožnost, činnosti, které jsou oprávněni vykonávat, místo jejich výkonu, jejich pracovní doba a jejich kontaktní údaje.

119. Tak tomu podle mého názoru není, vyjdeme-li ze znění článku 1 zákona z roku 1958 a ze znění článku 8d královské vyhlášky z roku 1934.

120. V každém případě přísluší vnitrostátnímu soudu, aby posoudil, zda v projednávané věci reklamní sdělení, která L. Vanderborght umístil do místního tisku a na své internetové stránky, překračují rámec tohoto omezení, a to zejména s ohledem na podobu této inzerce, umístění fotografií „před a po [zákroku]“ a výpovědi pacientů, kteří poukazují na rozdíl poskytované péče oproti ošetření jinými zubními lékaři.

121. S ohledem na tyto úvahy navrhuji Soudnímu dvoru, aby předkládajícímu soudu odpověděl, že taková vnitrostátní právní úprava, jako je úprava stanovená článkem 1 zákona z roku 1958, která zakazuje poskytovatelům zubní péče uvádět při samostatném výkonu praxe nebo v rámci zubní ordinace přímo nebo nepřímo jakoukoli reklamu na své služby určenou široké veřejnosti, představuje omezení svobody usazování a volného pohybu služeb ve smyslu článků 49 a 56 SFEU.

122. Toto omezení je nicméně odůvodněno ochranou veřejného zdraví, pokud vnitrostátní právní předpisy dotčené ve věci v původním řízení v důsledku nezakazují poskytovatelům zubní péče, aby v telefonním seznamu nebo jiných informačních prostředcích přístupných veřejnosti pouze nezatraktivňujícím nebo nepodněcujícím způsobem uvedli takové údaje, které umožňují dozvědět se o jejich existenci jakožto odborníků, jako jsou jejich totožnost, činnosti, které jsou oprávněni vykonávat, místo jejich výkonu, jejich pracovní doba a jejich kontaktní údaje.

V – **Závěry**

123. S ohledem na výše uvedené úvahy navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (soud prvního stupně v Bruselu, Belgie) následovně:

„1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS o klamavé reklamě, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních praktikách) musí být vykládána v tom smyslu, že se z důvodů výslovně stanovených unijním

59 — C-120/95, EU:C:1998:167.

60 — C-158/96, EU:C:1998:171.

61 — V tomto ohledu viz rozsudek ze dne 5. října 2010, Elchinov (C-173/09, EU:C:2010:581).

normotvůrcem v čl. 3 odst. 3 a 8 této směrnice nepoužijí na takovou vnitrostátní právní úpravu, jako je úprava stanovená článkem 1 Wet bettreffende de publiciteit inzake tandverzorging (zákon o reklamě v oblasti zubní péče) ze dne 15. dubna 1958 ve znění účinném v době rozhodné z hlediska skutkového stavu v původním řízení která zakazuje veškerou reklamu na poskytování zubní péče, ani na takovou právní úpravu, jako je úprava stanovená v článku 8d Koninklijk besluit houdende reglement op de beoefening der tandheelkunde (královská vyhláška o výkonu zubní praxe) ze dne 1. června 1934 ve znění účinném v době rozhodné z hlediska skutkového stavu v původním řízení, které stanoví požadavky na diskrétnost, které musí splňovat vývěsní štít ordinace zubního lékaře.

2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (‚směrnice o elektronickém obchodu‘), a zejména čl. 3 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 této směrnice, musí být vykládána v tom smyslu, že nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je úprava stanovená článkem 1 zákona ze dne 15. dubna 1958 o reklamě v oblasti zubní péče, ve znění platném v době rozhodné z hlediska skutkových okolností v původním řízení, která zakazuje poskytovatelům zubní péče, aby při samostatném výkonu praxe nebo v rámci zubní ordinace uváděli na internetu jakoukoliv reklamu na své služby, je-li jejím cílem zajistit dodržování předpisů upravujících výkon daného povolání a použije se na poskytovatele, který je usazen na vnitrostátním území.

3) Taková vnitrostátní právní úprava, jako je právní úprava stanovená článkem 1 zákona ze dne 15. dubna 1958 o reklamě v oblasti zubní péče, ve znění platném v době rozhodné z hlediska skutkových okolností v původním řízení, která zakazuje poskytovatelům zubní péče uvádět při samostatném výkonu praxe nebo v rámci zubní ordinace přímo nebo nepřímo jakoukoli reklamu na své služby určenou široké veřejnosti, představuje omezení svobody usazování a volného pohybu služeb ve smyslu článků 49 a 56 SFEU.

Toto omezení je odůvodněno ochranou veřejného zdraví, pokud vnitrostátní právní předpisy, které jsou dotčeny ve věci v původním řízení, ve svém důsledku nezakazují poskytovatelům zubní péče, aby v telefonním seznamu nebo jiných informačních prostředcích přístupných veřejnosti pouze nezatraktivňujícím nebo nepodněcujícím způsobem uvedli takové údaje, které umožňují dozvědět se o jejich existenci jakožto odborníků, jako jsou jejich totožnost, činnosti, které jsou oprávněni vykonávat, místo jejich výkonu, jejich pracovní doba a jejich kontaktní údaje.“